

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na doma za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrta leta 8 D. Izven Jugoslavije 64 D. Naročnina se pošlje na upravnishvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroska cesta 5. — List se doposilja do odpo-vedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurb. 113.

Pesamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroska cesta 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnishvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprte reklamacije so pošta. proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban št. 113.

23. številka.

MARIBOR, dne 10. junija 1926

60. letnik

Ivan Vesenjak:

Prve pripombe k predlogu vlade o izjednačenju neposrednih davkov.

Po neprestanih zahtevah — in tu je prednjačil Jugoslovanski klub — o izjednačenju bremen v naši državi je sedanja vlada predložila narodni skupščini predlog o izjednačenju neposrednih davkov ter ga s tem izročila javni razpravi.

Seveda še s tem ni rečeno, da postane ta vladin predlog res zakon, saj vidimo, kako lepo v soglasju radikali in hrvaška seljačka stranka odlagajo in zavlačujejo delo v narodni skupščini, čeravno so njihovi poslanci in ministri polni ust trditve, da hočejo delati.

Gotovo je tudi, da se zakon, če ga zbornica tudi sprejme takoj, ne more dosledno izvajati, ker ni za to potrebne stvarne podlage in je še dolgo, dolgo let ne bo. Ne obstoji recimo v polovici države zemljiški kataster in strokovno šolanje davčnih uradnikov in končno ni tiste tankovestnosti pri pretežni večini državljanov in uradnikov, kakor je recimo pri nas v Sloveniji.

Razumljivo je, da iz navedenih in še iz drugih razlogov vključ enotnemu zakonu ne bo enakomerne, enotne obremenitve še dolgo vrsto let, zato ne morem deliti navdušenja tistih, ki pričakujejo pri nas Bog vedi kakšne bistvene izpremembe in olajšave. Še vedno sem mnenja, naj se izroči ta vir samoupravnim korporacijam, ki naj po krajevnih in kulturnih ter socialnih razmerah in potrebah razpolagajo z njim in izpreminjajo sistem in obremenitev v lastnem delokrogu. Kakor se je izjavilo, da bi davek na poslovni promet kljub enotnemu zakonu bil jednak, ravnotako bodo izkušnje s predstojecim predlogom, ako postane res zakon. Imeli bomo zopet izjednačenje na papirju, a ne v dejanju.

Vse to nas ne sme motiti, da se ne bi bavili z novim vladnim predlogom, ker smo dolžni pojasniti ga ter zavzeti napram njemu jasno stališče, kajti gotovo je, da bo ali ta osnova v glavnem če ne zakon, pa vsaj temelj, na katerem se bo razvijalo zakonodavstvo o direktnih davkih v narodni skupščini.

Bistvo novega predloga.

Če pregledno označimo vladin predlog o direktnih davkih, lahko rečemo: zakonski predlog je v glavnem delu vzlet iz avstro-ogrske davčne zakonodaje in se kompromisno dopolnjuje s srbijansko zakonodajo, posebej še glede davka na zgradbe in rente.

Dobra stran predloga je njegova preglednost in doslednost, razmeroma jasnost ter majhen obseg, slaba stran pa pred vsem v tem, da daje finančnemu ministru predale kosežna pooblastila za tolmačenja in izvedbo potom pravilnikov in izvršilnih naredb.

Zelo važne so izpremembe o sestavi in pravicah davčnih odborov in reklamacijskih (prizivnih) odborov. Tudi sicer je cela vrsta določb, ki so za davkoplačevalca velevažne in jih bomo pozneje podrobneje obravnavali.

Katere davke predvideva predlog?

Predlog predvideva tri glavne skupine direktnih davkov: Prvo skupino tvorijo davki od dohodkov in to so: zemljiški davek, davek od zgradb (prej hišno-razredni in

hišno-najemninski davek), davek od podjetij, obrti in od službe ter davek na rente. Drugo skupino tvorijo davek od podjetij, ki so dolžna javno polagati račune. Tretjo skupino tvorijo davek na skupni dohodek ali po naše: osebnodohodninski davek.

Ali bi poleg tega bili še drugi direktni davki?

Davčni red pa z naštetimi ni izčrpan, kajti predlog izrecno omenja, da bi poleg naštetih davkov ostali še dozidaj uvedeni trije davki: davek na poslovni promet, invalidni davek in komorski davek. Kakor znano, se zadnja dva pobirata v obliki doklade k direktnim davkom.

Kakšne bistvene izpremembe prinaša predlog?

Kakor sem že spredaj omenil, sloni v glavnem nov zakonski predlog na sistemu naše dosedanje avstrijske zakonodaje, zato ne prinaša nam glede števila davkov in načina njihovega pobiranja bistvenih izprememb materialnega značaja. Za naše kmetijske davkoplačevalce je najvažnejše v tem oziru znati, da poleg zemljiškega davka ostane tudi osebna dohodnina, ki se s tem razširja na celo državo. Seveda, drugo je vprašanje, kako se bo pobirala, ali kakšna bo »davčna praksa«.

Olajšave prinaša za naše razmere predlog, ako postane zakon v tem oziru, da odpadejo državne doklade, kar bi posebej občutili obrtniki in deloma kmetje, toda to docela odtehta pri njih druge obremenitve in pa odločba, da ima finančni minister pravico do regresu. To se pravi: če bi se davki pobirali po novem zakonu in bi donasili manje kakor do sedaj, ima finančni minister pravico še naknadno pobirati od davkoplačevalcev davek še nazaj, da dobi toliko, kakor je dobival dosedaj.

Razbremenitve tudi po novem predlogu ni pričakovati, ker predvideva pri osebni dohodnini eksistenčni minimum 3600 dinarjev. Kaj to pri naši davčni praksi v Sloveniji znači, pa ve več kot dovolj vsak davkoplačevalec.

O bistvenih, torej za davkoplačevalca važnejših izpremembah pri posrednih vrstah davkov bomo izpregovorili prihodnjik. Že danes pa lahko ugotovimo: predlog sedanje vlade o izjednačenju direktnih davkov ne pomeni posebne naklonjenosti napram davkoplačevalcem vobče in napram slovenskim posebej. To je najmilejša beseda, katero zamoremo o njem izreči, zato pač naši ljudje zanj niso dolžni posebne hvale vladi in tistim, ki to vlado podpirajo.

Narodni poslanec Franjo Žebot:

Promet na meji med Jugoslavijo in Avstrijo.

Mislím, da bi bil moj opis in razlaga gospodarsko-trgovinske pogodbe med našo državo in Avstrijo nepopoln, ako ne bi opisal nekoliko natančnejše nove določbe o obmejnem prometu. Sicer sem o tej stvari že večkrat v našem »Slovenskem Gospodarju« pisal članke, ali zdi se mi vendarle potrebno, da vrsto člankov o trgovinski pogodbi z Avstrijo, o izvozu živine in vina, izpopolnim še z opisom malega obmejnega prometa v takozvani »obmejni coni«.

Leta 1920 sta Jugoslavija in Avstrija sklenili začasno pogodbo, ki je bila glede prometa na meji zelo površna in nepopolna. Resnica je, da se je v letih 1921 in 1922 posredilo poslancem Slovenske Ljudske Stranke, da se je meja napram Avstriji za naše obmejno prebivalstvo vsaj za silo odprla. Težka je bila ta borba, ali naši poslanci niso odnehali. Dobili smo dovoljenje, da smejo prebivalci 10 km,

v nekaterih slučajih celo 15 km, tostran državne meje, uživati v gospodarskem občevarju s prebivalci, oziroma kraji Avstrije 10 do 15 km onstran meje posebne ugodnosti. Carine prosto smejo od tega časa prebivalci v obmejnih krajih prevažati preko meje razne pridelke in izdelke, smejo na podlagi posebnih obmejnih izkaznic brez potnega lista in vizuma prekoračiti mejo itd.

Vendar naše prebivalstvo v obmejni coni z dosedanjimi ugodnostmi ni in res ne more biti zadovoljno. Pritožbe proti postopanju naših carinskih in drugih oblasti na meji se vsak dan množijo. Mnogi uradniki in nameščenci na meji mislijo, da storijo veliko dobroto naši državi, ako našega kmeta, viničarja, obrtnika in delavca šikanirajo in dražijo na vse mogoče načine. Žalostno je, da na mnogi od teh mislijo, da je ljudstvo radi njih tu, a ne narobe. Posebno mnogi uslužbenci carinarnic s svojim postopanjem kršijo zakonske predpise in tako vzgajajo nezadovoljnost med prebivalstvom.

Ko se je letos dne 7., 8. in 10. maja v narodni skupščini o tem razpravljalo, sem o vsem tem obširno govoril. Ministri in poslanci so kimali z glavami in debelo gledali, ko sem jim mirno, a z dokazi razlagal te žalostne razmere. Minister za trgovino si je moje pritožbe zapisal in objubil, da jih bo pri sklepanju prihodnje pogodbe upošteval.

V imenu našega kluba sem v glavnem zahteval naslednje spremembe:

1. Izkaznice (legitimacije) v obmejnem prometu naj bi veljale za tri leta; fotografije in koleki za izkaznice naj bi odpadle. Politčne oblasti naj hitreje rešujejo prošnje za podaljšanje in izdajo izkaznic.
2. Obmejna cona se naj razširi na 20 km.
3. Prebivalstvu se naj dovoli nemotena uporaba mlinov, žag, oljarn in enakih naprav v Avstriji.
4. Nakup živil in neobhodno potrebnih predmetov v Avstriji naj se ne prepove.
5. Prebivalstvu v obmejnih krajih se naj dovoli uporaba avstrijskih osebnih vlakov.
6. Dovolí se naj iz obmejnih krajev spravljati živino tudi po navadnih potih v Avstrijo, pa ne samo po železnici.
7. Izvoz sadja in vina in enakih pridelkov naj bo prost carine in drugih dajatev.

Še celo vrsto drugih zahtev sem stavil, ali te so po mojem mnenju najvažnejše. Minister je izjavil, da se je nekaterim teh zahtev že ugodilo.

V novi pogodbi, ki je glede obmejnega prometa stopila v veljavo, so najvažnejše te-le točke:

Obmejne karte (izkaznice) in dvolastniške legitimacije veljajo odslej za celo leto. Dosedaj so veljale samo za šest mesecev. Veljavnosti za daljšo dobo nismo mogli doseči, ker velja trgovinska pogodba z Avstrijo samo za dobo enega leta. Za dvolastniške karte ni treba fotografije, pač pa za navadne obmejne karte.

Carine prosto se v coni 15 km lahko prevažajo z ene strani državne meje na drugo naslednji predmeti: seno, slama, zelena krma, nastelja, sveže sadje in grozdje, suho sadje, zelenjavo, sveže in kislo mleko, drva za kurjavo, premog, kamenje za tlakanje, šmirgel, prodec in pesek, apno, gips, ilovica, lapor in sploh zemlja vseh vrst, pepel, navadna in umetna gnojila, kvas, tropine. Vsi ti predmeti se lahko prevažajo v neomejeni količini. (Člen 2, točke 1—5, sporazuma o obmejnem prometu). Moke, kruha in peciva sploh se lahko brez carine prevažajo samo po 5 kg vsakega enkrat člen 2, točka 6), jajc do 50 komadov, mesa do 4 kg, sir, maslo in smetano do 2 kg za eno osebo in za enkratni prehod (člen 2, točke 7 in 8).

Člen 3 določa, da sme prebivalstvo iz obmejne cone carine prosto prevažati žito, oljnata semena in drevesne

Januš Golec:

„Laufšrit“ veteranci.

V predvojnih časih so obstojale po mestih, trgih in vaseh stare organizacije, takozvana Veteranska društva. Člani teh društev so bili dosluženi vojaki. Organizacija je nastopala na vojaška povelja pri raznih svečanih prilikah v posebnih uniformah s petelinovim perjem za klobuki. Vsako veteransko društvo je imelo svojo zastavo, ki je bila zvest voditelj stotnjiki veterancev pri vseh javnih ter slovesnih nadstilih.

Celo v hribovski župniji, kjer sem pasel duše pred vojno, je bila v cerkvi starikasta zastava, na kateri so se blesteli napis v zlatih črkah in oznanjali, da je prapor last veteranskega društva.

Za mojega pastirovanja ni nastopala ta organizacija javno, ker je bilo mlajših članov malo, prvotni in starejši pa so že tudi bili pozabili, da so sploh kedaj služili v uniformi cesarju.

Bližala se je birma v juniju leta 1914. Vse se je pripravljalo na kar najbolj slovesen sprejem vladike. Cerkev in cela župnija bi naj oblekli za to slovesno priliko praznično obleko. Pri vsestranskih pripravah za birmo je dregnila takratnega župana v oči zapuščenost ter osamelost veteranske zastave. Spomnil se je 75 let stari Petar, — Bog mu bodi milostljiv v večnosti, — da je tudi on dolga leta pod Radeckijem Italijane in da je prinesel kot spomin na vojaško službovanje svetlo kolajno na črno-žoltem traku.

Par tednov pred prihodom škofa si je odrgnil stari Petar na blesteče kolajno, jo pripel na prsa in tako okinčan zaupal župniku, da bodo pozdravili škofa med prvimi

veteranci z zastavo. Uniform sicer nimajo, a zastava in vojaški red sta tudi nekaj in to še posebno za rajnega našega škofa, ki je bil v vojaški službi pri zasedbi Bosne od strani Avstrije.

G. župnik je bil takoj pripravljen za nastop te častne stotnije, skrbel je je samo pomislek: Kdo bo neki prevzel poveljstvo, ker on ne pozna nikogar, ki bi bil iz njegove župnije v cesarski službi kaj več nego navaden infanterist.

Negotovost glede »hauptmana« veteranske stotnije mu je prepodil temeljito stari Petar, pokazal na zlatikasto medaljo s samozavestjo, češ:

«Ferdajt ajni, 14 let so delali pod menoj in Radeckijem Italijani »laufšrit« in sedaj bi se bal komandirati pred škofom veterancerje! Še gfrajter sem bil, ki je moral znati razna povelja zase in za druge v bitkah, pa bi se ne znal obrniti s kompanijo pred škofom!»

Veteranski stotnik je napravil pred župnikom par tako vojaško urezanih kretenj, da mu je ta zaupal celo prvenstvo pri sprejemu ter pozdravu škofa.

Vsi bivši vojaki so se odzvali županovemu pozivu, mu priznali dostojanstvo stotnika ter poveljnika, po postavi največjemu veteranu Poglonovemu Toncu pa šaržo zastavonoše.

Že predpoldne pred škofovim prihodom se je zbrala veteranska četa v gostilni pri cerkvi. Gospod stotnik s kolajno na prsih je dajal zadnja navodila glede koraka, razvrstitve ter kretenj na: levo, desno, okrog in v dvostop! Kot glavno in najvažnejše pravilo, je zabijaval vsem posluh na njegova povelja in brezpogojno pokorščino.

Krog tretje ure popoldne je prinesel Poglonov Tonc veteransko zastavo iz cerkve. Stotnik je stopil k zastavi in s stegneno desnico je kazal s krepkimi migljaji uvrstitev veterancev po velikosti za zastavo. Po povelju: uravnajte se na desno, je uvrstil njegov dostojanstveni glas

četo v dvostop in odkorakala je krepkih korakov po kolovozu pred Bastlovo gostilno, kjer bi se naj poklonili vladiki kot prvi veteranci.

Razne mladeniške in dekliške organizacije, duhovščina, šolska mladina in ljudstvo je čakalo na prihod škofa pri kapelici pod cerkvijo.

Strel iz topiča je oznanil prihod visokega dostojanstvenika. Liki sveče so se zrvnali veteranci na stotnikovo povelje: »Kompanija, habt acht!»

Oči nas vseh so se zasamele v veterance, ki bodo deležni prvi škofove zahvale za vojaško osmerjen sprejem. Konji so postali v red četo. Škof sam je izstopil in se bližal smehljajočega obraza vojaško zravnane stotniku s kojeja prs je lesketala redkost — kolajna — spomin na čase junaštev Radeckijevih veterancev.

Stotnik je bil tako pod vtisom vojaškega reda, da ni stegnil niti običajne desnice vladiki v pozdrav, ampak strogo zravnanih nog in rok je poveljeval na kratko, da mu želi dobrodošlico kot prvi iz cele župnije ter kot poveljnik veterancev v civilu, a pod cesarsko zastavo in vojaško disciplino.

Škof je prikimaval temu z vojaško jednatostjo urezanemu pozdravu, stopil čisto tik k poveljniku, ga potrepljal pohvalno po rami, se zahvalil za sprejem ter pozdrav in vprašal stotnika:

«Kje in kedaj ste prešli vi edini v celi četi medaljo?» «No, to vprašanje iz škofovih ust, ki je bil povrh še vojak v bojih s Turki, je bil balzam za Petarjev vojaški ponos.

Odgovoril je: «Gospod škof, 14 let sem bil pod Radeckijem na Italijanskem in dosmrtni spomin na ta leta je tale medalja!» Vladika ga je še podražil razigrane volje, če ni nikdar bežal pred Italijani!

hlode v mline, oljarne in žage v Avstriji in predelano blago zopet carine prosto voziti, oziroma nositi nazaj. Jasno pravi člen 2, da je to blago prosto vsake carine in ostalih plačil. Carinarnice imajo pravico zahtevati samo carinske manipulacijske (pisarniške) stroške. Ker v tem oziru nekateri gg. cariniki postopajo drugače, bom to zadevo v posebnem spisu pojasnil.

Nadalje so po določbi čl. 4 prosta carine razna zdravila, ki jih prebivalstvo na podlagi zdravniških receptov kupuje v Avstriji za zdravljenje oseb in živine. Druga zdravila, ki jih ljudstvo potrebuje za domačo potrebo, so carine prosta tudi brez recepta.

Prosto se sme prevažati v obmejni coni: stara (rabljena) posoda, vreče, zaboji, jerbasi (člen 5). Istotako sme prebivalstvo carine prosto prenašati ali prevažati orodje in stroje za obdelovanje, ali pa iste izročiti v popravilo obrtnikom. Ravnotako se sme goniti živino brez carine na pašo preko meje, k oplemenitvi, k rezaču ali k živino-zdravniku.

Zdravniki, živinozdravniki, babice, razni obrtniki pa smejo iti na pomoč prebivalcem onstran meje v obmejni coni. Za prehod preko meje se sme obmejno prebivalstvo posluževati železnice, določenih vozov in pešpotov ter brodov in mostov.

To so v glavnem določila o obmejnem prometu. Ako se oblasti ne držijo teh zakonitih določil, prosim prizadete, da mi vsak posamezen slučaj takoj naznani. Navesti je seveda treba natančne podatke. Ako komur kaka stvar ni jasna, sem mu radevolje na razpolago.

S tem sem zaključil opis in pojasnila o novi trgovinski pogodbi z Avstrijo.

Davek na ročno delo.

Ker se moramo že za razne davčne »dobrote« zahvaliti centralističnim vladam, moramo tudi o tem najnovejšem davku izpregovoriti, ki je tudi ena številnih davčnih »dobrot«. To je o davku na ročno delo.

Delavec v tovarni ali na kmetih ali kjerkoli bo vsled tega davka prizadet. Poleg tega pa tudi delodajalec, ki delavce najme, nalaga pažnjo, da odteguje davek od plače. Plačuje se 3 po sto od celoletne plače, v katero se pa računa tudi prosto stanovanje in hrana. Kdor s tem priboljškom skupaj zasluži letno 5000 dinarjev, je že dolžan plačevati ta davek. Seveda bi lahko zaračunali to svoto že skoro za pastirja.

Kako je glede tega davka ravnati?

Poselniki ali podjetniki, ki imajo delavce in delavke v službi, niso dolžni prijavljati dohodkov svojih nastavlencev, pač pa mora o tem davčna oblast sama poizvedovati, kakor ji drago. Pač pa je delodajalec dolžen, znesek davka odtegovati, ker sicer bi ga v slučaju neiztrljivosti moral sam plačati.

Delavcem na kmetih pa je povedati tudi to, da se sme zaračunavati davek le na one dohodke, ki jih zaslužijo v osemurnem dnevnem delu. Kar delajo in zaslužijo preko tega, ni podvrženo temu davku. Kmet in njegovi uslužbeni pa delajo več kot osem ur na dan. Zato se morajo vsi hlapeci in deklet tega davka oprostiti, ker plačilo, ki ga prejmejo, velja za ono delo nad osem ur na dan. Enako se jim mora všteti tudi to, da so ob nedeljah in praznikih zaposleni, kar je enako vračunati za nadurno delo. Iz vsega tega sledi, da mora kmetsko delavstvo biti tega davka popolnoma oproščeno. Ako bi ga kje začeli pobirati, je vsakdo upravičen se pritožiti in z dokazi neupravičenosti oprostiti se tega davka.

Je pa ta davek splošno za delavce tako krut, da bo treba vse storiti, da se ta davek sploh odpravi. Kmetsko delavstvo pa iz tega lahko spozna, kaki so njegovi prijatelji iz tistih strank, ki pri vladi sede, pa take zakone delajo.

Carinarnice in uporaba avstrijskih mlinov.

Carinski odseki v obmejnem ozemlju so začeli letos protizakonito pobirati poseben davek na žito, ki ga vozijo obmejni prebivalci v mline v Avstrijo in na moko, katero

»Če so nas samo videli Italijani, so se obrnili v »laufšrit« in to celih 14 let, se je glasil odgovor Radeckijevega veterana.

Škof je ujel v očividnem zadovoljstvu vendarle stotnikovo desnico, katero je ta tiščal krčevito k desnemu stegnu, mu jo stisnil in stopil na voz.

Zavest, da ga je potrepljal sam škof pohvalno po rami, videl in se čutil blestečemu priznanju njegove hrabrosti pred Italijanom, da mu je stisnil kot junak junaku desnico — vse to je tako prevzelo starega Petarja, da se ni zavedel, kje je in v kakem dostojanstvenem položaju.

Vladikin voz se je zazibal proč od veterancem in od rajskih občutkov pohvale ter priznanja očaranemu komandantu ni padlo nič kaj bolj pametnega v glavo, ko je pogledal za odhajajočim vozom, kakor da je izbruhnil poveljevalni klic:

»Kompanija, laufšrit!«

Veteranski očanci, ki so videli in nekateri celo slišali, kako je odzdravljaj škof njihovemu poveljniku, kako se je smehljaj in z njim rokoval, so se spomnili na komandantova zadnja navodila pred prihodom škofa, namreč: Poslušaj na njegova povelja in brezpogojna pokorščina!

Zastavonoša Poglonov Tonč je dvignil prapor, položil ga preko rame kakor puško in beži po kolovozu za škofovim vozom. Tončev vzgled na »laufšrit« je posnela pretežna večina. Ostal je le kot pribit k tlom gospod stotnik in še kakih deset najstarejših, ki so bili radi starosti in planinskega vetra tako gluhi, da ne bi slišali niti strela iz topa, kaj še le povelje na »laufšrit«.

Mi civilisti pri kapelici smo bili uverjeni pri pogledu na pobeg veteranske čete, da so napravili kako nerodnost, vladika jim je pokazal očitno nezadovoljnost in sedaj so utekli pred njim v hribovski plahosti.

vozijo nazaj; na plohe, katere vozijo na žage itd. Imam v rokah potrdila, da so cariniki računali te nove dajatve zelo različno. Miha je plačal 5 din. 50 par, Florijan 21 din., Janez 12 din., Matija 8, Šime 28 din.

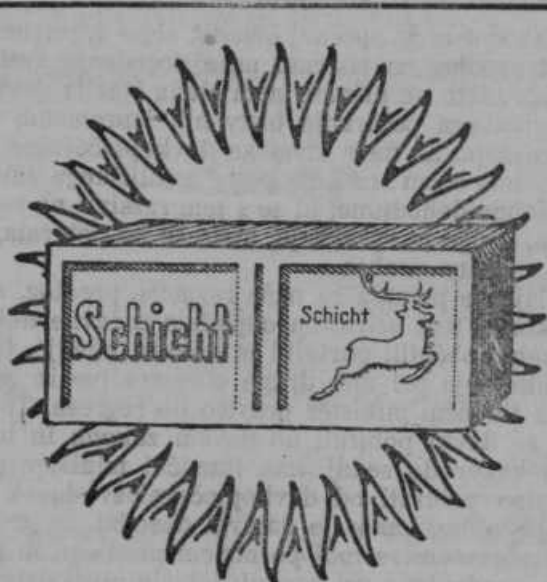
S poslancem radgonsko-ljutomerskega okraja g. dr. J. Hohnjecem sva dne 26. maja t. l. poslala ministru financ ostro pismo vprašanje radi tega nepravilnega postopanja nekaterih carinarnic. Zahtevala sva odločno, naj g. minister tu napravi red.

Med tem sem se osebno pritožil pri upravniku carinarnice v Mariboru in pri carinskem nadzorniku. Pokazal sem njima cel kup čudnih carinskih računov. Z zakonom o obmejnem prometu v roki sem jim dokazal, da imajo carinarnice pravico računati samo manipulacijske (pisarniške) stroške, kakor to jasno določa člen 3 pogodbe v prilogi E na strani 86 in 87 sporazuma med Avstrijo in Jugoslavijo.

Obadva gospoda sta mi morala priznati, da imam prav. Izdala sta okrožnico, da smejo carinarnice za prevoz računati samo tiskovine, a ta račun v nobenem slučaju ne sme znašati več kot 5 dinarjev. Cariniki, ki so računali več, bi pravzaprav morali dotično svoto prizadetim vrniti.

Ako gg. cariniki kljub temu še naprej zahtevajo višje zneske, ali drugače čudno postopajo z našimi ljudmi, prosim prizadete, da mi takoj vse potrebno naznani.

Franjo Žebot, narodni poslanec v Mariboru.

Vzor vseh vrst mila

je

Schichtovo milo znamke „Jelen“.

Že desetletja se trudijo vsi milarji, da bi izdelali tako dobro milo, kakor je Schicht-ovo. Kadar hoče proizvajalec mila svoje milo kar najbolj pohvaliti, tedaj povdari: „Tako je dobro, kakor Schichtovo“. Kar pa Vi uporabljate, to ni samo: „tako dobro, kakor“, temveč Vi uporabljate

najboljše,

namreč Schichtovo milo, ki je edino pravo z znamko „Jelen“.

Kmetijska družba in skladišče v Mariboru.

Cenjeno uredništvo »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru!

Pod gornjim naslovom je v 20. številki »Slovenskega Gospodarja« od 20. maja t. l. izšel dopis, ki potrebuje nekoliko pojasnila. Zato se cenjeno uredništvo vljudno naproša, da blagovoli v informaciji štajerskim članom Kmetijske družbe objaviti naslednje vrstice:

Škof si je grizel ustnice, ko je stopal z voza v očigled našemu civilnemu sprejemu, rajni marenberški gospod dekan se je smejal na glas, ko so se zopet zbirali po »laufšritu« upehani veteranci krog zastave. Nerazumljivi nastop veterancev je tako zmešal predsednika mladinskih organizacij, da ni prišel preko prvega stavka naučenega pozdravnega govora in je porinila v zaslišno ravnovesje smešno mučen položaj še le šolarka, ki je podarila smehljajočemu se vladiki šopek med neustrašeno začetno ter končano deklamacijo.

Šele po vseh pozdravih in škofovem odzdravu je prikreval pod veteransko zastavo gospod stotnik z desetorico gluhih, ki so edini prav razumeli njegovo zadnje povelje: »Kompanija, laufšrit!«

Ko so se razvrščali veteranci na urejen odhod izpred kapelice k cerkvi, sem še čul, kako je zabrusil razjarjeni »hauptman« zastavonoši:

»Ferdamani tod! ti si bežal prvi!«

Praporščak Poglonov Tonč ni nič odgovoril na stotnikovo psovko, ki je bila nezaslužena in ga tudi razburila ni.

Po končani skušnji šolske dece, kateri so prisostovali veterani z zastavo, se je četa zbrala v gostilni pri cerkvi.

Stotnik je metal med začudene prostake »todle«, a ti so tiščali vanj z zagotovili, da na »laufšrit« se je bežalo celo pod Radeckijem in da je na to glasno zakričano povelje obstal na mestu samo gospod komandant in deset onih, ki so gluhi, odkar so odslužili cesarja. Stotnik je trdil, da je on komandiral tako, da bi naj stopil Poglonov Tonč z zastavo pred škofov voz in bi naj korakala četa pred škofom, ki je bil vojak in mu tako izkazala od gostilne pri Bastlu do cerkve dolžno vojaško čast.

»V označenem dopisu se zvrta krivda na glavni odbor Kmetijske družbe, da manjka v družbenem skladišču v Mariboru najbolj potrebnih reči, pred vsem žvepla, čilskega solitra in kmetijskih strojev. Najprej je treba povdariti, da je bilo to skladišče odprto šele 15. februarja t. l., ko je družba stopila v dejansko posest poslopja. Tudi je v spomladni dobi toliko prometa in dela, da je v tem kratkem času bilo nemogoče urediti skladišče tako, kakor se namerava. Kmetijskih potrebščin pošilja družba iz Ljubljane v Maribor toliko, kolikor se bo predvidoma lahko oddalo. Večjih zalog si pri današnjih padajočih cenah ne sme nabavljati, če neče riskirati izgube pri blagu. Šele na podlagi letošnjega povpraševanja se bo v bodoče moglo določiti približno količino blaga za mariborsko družbino skladišče.

Glede žvepla in čilskega solitra je družba naročila nekoliko več, kakor se ga je oddalo v minulih letih. Ni se pa moglo slutiti, da bo letos povpraševanje po njem tako živahno. Zalagati se z velikimi količinami blaga pa ne kaže, ker obstoji nevarnost izgube vsled nepredvidenega znižanja uvozne carine, kakor se je to nedavno zgodilo pri galici, žveplu in čilskem solitru. Ko je družba opazila, da gre žvepla in solitra več kakor v prejšnjih letih, je takoj naročila vsakega še po en vagon. Žal pa, da je bilo to blago vsled nepredvidenih zaprek cele tri tedne na poti.

Glede kmetijskih strojev se opozarja, da jih bo družba imela v zalogi le v takih množinah in v takih vrstah, koliko bo po njih povpraševanja. Pri velikih zalogah bi bilo vsled padajočih cen in najbrže vsled znižanja carine v bodočnosti izguba gotova in zelo občutna za družbo, ki dela z najmanjšim dobičkom. Glede cen pri blagu, ki so baje višje nego v Ljubljani, je treba povdariti, da dosedaj v mariborsko skladišče še ni prišlo blaga iz inozemstva preko Maribora, ampak vse preko Ljubljane. Voznina v Maribor se torej na vsak način mora pristi. Sicer pa je treba poznati naše kmetovalce, ki oblezejo najprej vse trgovine in če blaga nikjer drugje ne dobijo, oziroma jim je povsod predrago, tedaj šele se zatečejo k svoji gospodarski korporaciji. Tudi skladiščni prostori na dvorišču družbene hiše niso po godu gg. štajerskim članom. Povdariti je treba, da skladišče Kmetijske družbe ni nikaka specerijska trgovina, temveč samo zaloga kmetijskih potrebščin za ude. Zaradi tega trgovski lokali na cesti ne bi imeli pomena. Bolje je iste oddajati drugim proti primerni najemnščini. Družba je z nakupom hiše precej žrtvovala za štajerske ude in se s tem znatno obremenila, zato mora tudi primerno gospodariti, da ne zaide v stiske. V splošnem pa je hvaležna svojim štajerskim članom, da jo opozarjajo na pomanjkljivosti tega skladišča in bo skušala jih čimprej odstraniti, da bo kolikor mogoče zadovoljevala svoje odjemalce.

Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani.

K tej izjavi Kmetijske družbe moramo pred vsem pripomniti, da v polnem obsegu potrjuje pritožbe naših štajerskih udov. Najpotrebnejšega blaga ni in ako Kmetijska družba ne bo bolje skrbela za štajersko skladišče, je ta za »štajerske ude« z nakupom hiše žrtvovani denar brez vrednosti. Kaj pomaga hiša, če ne odgovarja svojemu namenu; kaj pomaga skladišče, če blaga ni! Zato vzdržujemo v polnem obsegu našo zahtevo, izraženo v 20. številki »Slovenskega Gospodarja« glede aglarnosti, ter se opravičeno bojimo, da bo prepozno, dokler se orientira Kmetijska družba glede minulih vsakoletnih povpraševanj, sigurnosti pri cenah, znižanja carine ter da bo manj spomladnega dela in prometa itd. Nasprotno bi morala Kmetijska družba ravno sedaj pri otvoritvi štajerskega skladišča skrbeti, da nudi svojim članom vsaj ono blago v zadostni množini, po katerem se vprašuje že cele mesece, pa ga še vedno ni. Prerekanje o nazoru, ali je skladišče Kmetijske družbe »specerijska trgovina«, ali samo zaloga kmetijskih potrebščin, je stvar okusa, kajti obema je podlaga — trgovina. Glede zvišanih cen radi prevoznih stroškov napram Ljubljani je stvar umevna, kar smo že sami povdarjali; čudno pa se nam zdi, da ima Kmetijska družba vkljub naglašnim »najmanjšim dobičkom« višje blagovne cene, kakor trgovci, ki morajo kalkulirati pod istimi razmerami.

Odločno pa moramo protestirati proti nazoru Kmetijske družbe, »da je treba poznati naše kmetovalce, ki oblezejo najprej vse trgovine in če blaga nikjer ne dobijo, oziroma jim je povsod predrago, tedaj šele se zatečejo k svoji

Vnel se je prepir, kaj in kako je komandiral stari Petar in kedo je zakrivil prvi sramotni in za celo organizacijo smešni »laufšrit«. Radi prerakanja o pravem razumevanju »laufšrita«, bi se bili najbrž spoprijeli naši junaki dejansko, da jih ni obrnil na miroljubno plat gostilničar, ki je raztolmačil »hauptmanovo« povelje takole:

»Petar je povedal gospodu škofu, da so delali pred Radeckijevimi junaki »laufšrit« 14 let Italijani in nikdar ne on ali njegovi tedanji tovariši. In danes, ko je komandiral on »laufšrit«, so bežali le tisti, ki niso nikdar služili pod Radeckijem in se niso bojevali z Italijani 14 let. Prav je razumel današnje komando le Radeckijev gtrajtar Petar — in onih-le 10 od Naclovega Tizla do Suškovega kajšlerja, ki so tudi vsi služili nekje na Italijanskem. — »Laufšrit«-veterani so v naši fari samo oni, ki niso niti videli Radeckija, radi tega pa tudi ne vejo, kaj in kako je bil v onih starih časih »laufšrit« na Italijanskem. Petar in njegovih 10 zvestih niso »laufšrit«-veterani, ampak Radeckijevi junaki in radi tega naj bodo tiho pred njimi vsi tisti, ki so tekli za škofovim vozom.

Vsi so bili zadovoljni s krčmarjevo razlago o »laufšritu«, le že nad 30 let gluhi Suškov kajšler je še izmetel počasi iz sebe opombo, da ni slišal pred Bastlom ne Petarja, ne sedaj »virta«, ampak le videl je, da je obstal Petar kot prvi komandant na mestu in po njegovem zgledu tudi on, a prvi je bežal z zastavo preko rame Poglonov Tonč.

Tudi to pripombo gluhega Suškovega kajšlerja so vzeli veteranci s prikrikom na znanje, posedli za mize in pili na friško zdravje gospoda škofa, ki jih ni oštel, kakor to mislijo civilisti pri kapelici, ampak je za vse stisnil »hauptmanu« desnico v zahvalo za sprejem.

Mnogo zasluževati,

delati in pridobivati denarja moremo edino le s povsem zdravimi rokami in nogami. Ako se naših udov polote vstrajne bolečine ter začne trgati, zbadati, besti in mučiti, tedaj je to velika zapreka pridobivanju. Kako blagodejno se izkažejo v teh težkih urah drgnjenje in umivanje z na-

gospodarski organizaciji. Slučaj, ki ga omenjamo, dokazuje pa ravno nasprotno. Naši člani gredo najprej v novo otvoreno mariborsko skladišče Kmetijske družbe in čakajo voljno tedne in mesece na naročeno blago in ko ga vkljub večkratnemu drganju še vedno ni, gredo k trgovcu, kjer blago dobe, ne le hitreje, ampak tudi seveda večkrat ceneje.

Toda sicer bomo hvaležni Kmetijski družbi, če bode upoštevala naša opozorila in se ozirala na naše posebne razmere ter skušala čimprej odstraniti vse nedostatke v prid sebi, da ne zaide v stiske — in svojim članom odjemalcem.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Četrta vlada Uzunoviča ni prav nič stalna in ne more ničesar delati, dasi ima veliko večino v skupščini. To je znamenje, da je za nič in da bo v kratkem padla.

Poslancev ne potrebujejo. Prelekle dni se je mnogo razpravljalo, da se skupščina razpusti, pošlje poslance domov, radikali pa dobijo v roke vodstvo novih volitev. Na ta način bi na jesen ali na začetek zime imeli državnozbor ske volitve. Vendar je upati, da se izvršijo vsaj najvažnejši zakoni. Na dnevnem redu so zakoni: pogodba z Italijo, sklenjena v mestu Nettun, občinski zakon in zakon izjednačenja davka. Posebno se bo obravnavalo vprašanje o razdelitvi zemlje v Bosni in Srbiji.

Nikola Pašić je odpotoval v Karlove toplice na Češko se zdraviti.

Kraljica kraljica prideta v kratkem na Bled, kjer bosta preživela poletje.

Stjepan Radić je obljubil, da bo tiho dva meseca, pa mu ne da miru. Kljub obljubi je govoril na več zborovanjih. Na nekem shodu so ga izžvižgali, drugod pa so mu ga razbili. Radićeva politika je popolnoma zavezana. Hrvaški narod počasi spregleduje in se obrača k Ljudski stranki, ki dela v soglasju z našo Slovensko Ljudsko Stranko. Ker Radić ne more napraviti nobenega posebnega spektakla, da bi ljudje o njem govorili, pošilja njegovi listi vsak teden enkrat notico v svet, da se je nameraval atentat na Radića.

Radikalna stranka ima zdaj tri dele. Ena skupina je popolnoma zvesta Ljubi Jovanoviču, druga pa enako trdno udana Pašiću. Vmes pa je srednja skupina, ki se ne more odločiti na ene ali drugo stran. Ljuba Jovanovič je napovedal, da se bo njegova skupina v kratkem povečala tako, da bodo vsi presenečeni.

Opozicija dela dalje. Po velikem shodu v Ljubljani je združena opozicija postala posebno radikalom nevarna, za to radikali izredno pazijo na njeno delovanje. V kratkem bo v Beogradu samem enak shod, kot je bil v Ljubljani. Na tem zboru bodo govorili Ljuba Jovanovič, dr. Korošec, dr. Spažo in Joca Jovanovič. Združena opozicija zahteva, da narodna skupščina dela, ne pa, da to delo poslanci vlade in vlada sama evirajo. Še ministrske seje niso sklepne.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Portugalskem so imeli pretekli teden prevrat. Vojaštvo je izvršilo revolucijo, ki je bila v nekaj dneh končana z zmago upornikov. Začasna vlada je odstopila in vojaštvo se je vrnilo nazaj v glavno mesto Lisabon.

Na Poljskem so izvolili novega predsednika republike. Pilsudski je odklonil, da bi se mu ne moglo kaj očitati. Izvoljen je bil Mościcki. Dasi je novi predsednik izjavil, da je država že popolnoma urejena, vendar je v Poznaniu izjemno stanje znova proglašeno. Skupščina, ki jo Poljaki imenujejo sejm, se sestane dne 15. t. m. Tedaj se bodo spoprijeli, ker mnogi zahtevajo izpremembo ustave, ki je krivična in pomanjkljiva.

«Laufšrit» in pravi Radeckijevi veteranci so se razšli oni večer v pravi ljubezni kot bivši vojaški tovariši. Poglavon Tonč je postavil zastavo v cerkev, kjer je še menda danes, ako je ni odstranila kaka prenapeta nacionalistična organizacija.

«Laufšrit» in Radeckijevi veteranci se niso od tedaj več zbrali pod zastavo, ker je kmalu za tem dogodkom izbruhnila svetovna vojna, katere so se udeležili le «laufšrit» in ne — Radeckijevi veteranci!

Naša društva.

Vsem društvom smo te dni začeli razpošiljati poslovni Mladeniški zveze. Za organizacijo mladeničev v krogu prosvetnih društev je bil tak poslovnik živla potreba. Prosimo vse društvene odbore, da poslovnik čimprej predelajo in po njegovih navodilih začno organizacijo mladeničev. 3 izvodi poslovnika stanejo s poštnino vred 5 D. Ako katero društvo želi več kot 3 izvode, naj sporoči Prosvetni zvezi v Mariboru.

Katoliški dom v Studencih pri Mariboru. Katoliško prosvetno društvo v Studencih pri Mariboru je sklenilo, da se v svrhu vsestranskega napredka, postavi lastni dom. Člani društva, kakor tudi cela okolica, je večina delavskega stanu in ne morejo toliko žrtvovati, da bi si iz lastnih sredstev postavili ta prepotrebni dom. Če dosedanje žrtve so bile velike; iz lastnih ust so si mnogi naši člani odrgali košček kruha; da so zamogli darovati k zgradbi. Obrnili smo se s prošnjo za pomoč na mnoga usmiljena srca širom Slovenije, da nam po svoji možnosti pomagajo doseči cilj. Prosimo vse tiste, ki so te prošnje prejeli, da se nam blagovolijo odzvati in naj pošljejo darove na naslov: Katoliško izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru, ozir. naj zahtevajo potem dopisnice naše poštne položnice.

Šim že skozi 27 let priljubljenim, bolečine olajšujočim domačim sredstvom Fellerjevimi blagodišečim Elsaflujdami! Zelo koristen je pri reumatičnih bolečinah, pri glavobolu, zobobolu; krepi in osvežuje mišice in živce, pa prinese zdravo spanje in novo moč za delo. Odnos traj in odzunan močnejši, izdatnejši in večjega dejstva kot francosko žganje in najboljši kosmetikum te vrste. 6 dvojnatih ali 2 ve-

Madžarski ponarejevalci denarja bodo najbrže popolnoma oproščeni. Izgovarjajo se, da je tudi veliki Napoleon s ponarejenim denarjem se vojskoval zoper druge države. Madžarska je pod posebnim finančnim nadzorstvom. Madžarski minister Bethlen je v Zenevi zahteval, da se naj to nadzorstvo odpravi. Francoska in Mala antanta (Čehoslovaška, Jugoslavija in Rumunija) pa so zahtevale, da to nadzorstvo ostane. Francoski listi priobčujejo te dni posebne članke, kako je ob prevratu Madžarska goljufala sosedne države za 1000 vagonov, ki jih je zadržala.

Bolgarski komitaji napadajo zdaj na naši, zdaj na rumunski ali grški meji. Kot roparji planejo na obmejne kraje, po nekaj sto ljudi skupaj, jih izropajo in požejo hiše. Angleško-egiptovski spor se je začel vsled tega, ker je Zaglul paša, narodni vodja v Egiptu, začel pritiskati na angleške oblasti, da morajo dati več svobode. Boj za enkrat še ni izbruhnil z napovedjo vojne, a razmere so zelo napete. Dama na Angleškem se spor z rudarji še ni uredil. 1.500.000 ljudi je brezposelnih v veliki bedi. Spor za kruh je povzročil tudi razne politične spore in pričakuje se razpad starih velikih strank.

Mala antanta, t. j. zveza Češke, Jugoslavije in Rumunije, bo zbirala prihodnji teden na Bledu na Slovenskem. Podaljšali se bodo dosedanja dogovori in razpravljale tekoče zadeve, posebno glede Madžarske.

Amerika in Japonska sta si dve tihi, a ostri tekmovalki. Zaradi tega, ker so na Japonskem zavrli enega ameriškega konzula, je Amerika prekinila diplomatske zveze z Japonsko.

Na Kitajskem še vedno ni ljubega miru. Domača vojna divja dalje. Zdaj so v srednji Kitajski ustanovili novo državo, ki pa seveda ne more pričakovati dolgega obstanka.

V Mehiki so vrši divje preganjanje katoličanov. Vlada izdaja zakone, ki prepovedujejo vsako katoliško poučevanje otrok ne le v šoli, ampak tudi doma ali v cerkvi. Na stotine redovnikov in redovnic so že izgnali in vzeli samostane. Duhovnike preganjajo, kjerkoli morejo. Ko se je neki general postavil za katoličane, je drugi dan — naglo umrl. To preganjanje je sad liberalnih strank in liberalnih listov. V začetku so te stranke in ti listi bili največji ljudski prijatelji, ki prinašajo svobodo in resnico in pravico. Ko pa so prišli do oblasti, so začeli preganjati katol. Cerkev. Iste načrte imajo liberalne stranke in isto delo vršijo liberalni listi po vsem svetu, tudi pri nas na — Slovenskem.

Kaj je novega?

Slovenci so odšli na evharistični kongres v Ameriko. Vsako leto se vrši v enem mestu v katoliškem svetu svetovni evharistični kongres. Letos se vrši tako svetovno zborovanje in počestitev Najsvetejšega v Čikagi v Severni Ameriki. Dasi je to zelo daleč, vendar je tudi slovenski narod poslal tja svoje zastopnike. Slovencev gre 28, med njimi ljubljanski škof dr. Jeglič in škof Gnidovec iz Skoplja (Slovenec), poleg tega 8 duhovnikov. S Hrvati skupaj jih je 103. Ervate vodi belgrajski nadškof dr. Rodič. Peljejo se preko Tirolske, Švice, Francije do pristanišča Cherbourg, kjer se vkrajo na ladijo «Olimpie», ki jih popelje v novi svet. Želimo tem svetovnim romarjem, ki bodo obiskali tudi naše slovenske rojake v Ameriki, božjega varstva na dolgo potovanje!

Duhovniške vesti. Ob priliki birmovanja v dekaniji Videm je bil preč. g. Janez Medvešek, dekan v Vidmu, ime novan duhovnim svetovalcem. Častitamo! — G. dr. Ekart pl. Geramb, kaplan v Hočah, odide v krško (celovško) škofijo.

Somišljenikom Slovenske Ljudske Stranke v Mariboru naznanjamo, da tajništvo SLS za mesto posluje vsako sredo in soboto popoldne, a ob nedeljah predpoldne v društveni

liki specialni steklenici 63 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih za 250 din., že obenem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsa trg 341, Hrvatska. — Poedine steklenice «Elsafluja» se dobijo v lekarnah in sorodnih trgovinah za reducirano ceno 9 din.

sobi, Koroška cesta 1 (pritličje). Tajnik, oziroma poslevoedeči člani posameznih okrajnih odborov SLS sprejemajo od naših somišljenikov omenjene dni razne prošnje, dajejo nasvete in sestavljajo prošnje itd. V davčnih, carinskih, vojaških, obrtnih, penzijskih in drugih zadevah dobijo vsak somišljenik SLS točna pojasnila. Tajništvo oskrbi pristavšem tudi strokovne pravne nasvete. Treba je samo, da vsakdo svojo željo ali prošnjo napiše na polo papirja. S tem se tajništvu olajša delo in prihrani mnogo časa. Ako ima kdo izročiti našemu poslancu kako prošnjo ali želi intervencije v eni ali drugi zadevi, naj se obrne na naše tajništvo. Razun srede in sobote popoldne je tajnik mestne organizacije somišljenikom iz mesta na razpolago v glavnem tajništvu SLS, v hiši Gospodarske banke, Aleksandrova cesta 6. — Volilni imeniki za mesto Maribor so našim somišljenikom ob uradnih urah na razpolago in v vpo-gled v mestnem tajništvu SLS, Koroška cesta 1. Že pri površnem pregledovanju smo opazili, da ni vpisanih večje število naših volilcev. Da ne bo nihče od naših izpuščen, pozivamo somišljenike, da se vsak sam prepriča, ali je vpisan ali ne. Ako ni vpisan, je treba vložiti reklamacijo. Prosimo vse člane okrajnih odborov in vse somišljenike sploh, da čimprej pregledajo imenike. — Mestna organizacija SLS v Mariboru.

Toča in silno neurje v Mariboru. Zadnji pondeljek po poldne je divjalo nad Mariborom silno neurje z nalivom in debelo točo. Toča je močno zabila vrtove, mestni park in vinograde na Kalvariji. Naliv je zadelal kanale in nekatere mestne ulice je preplavila voda za celih 20 cm na visoko. Škoda je zelo velika.

Krčevino pri Mariboru je zadnji pondeljek grozno zabila kot orehi debela toča. Za točo se je ulila ploha, voda je prihrumela s hribov in preplavila vse travnike in vrtove. Krčevinarji so itak vsi iz revnejših slojev in bodo občutili to vremensko neugodo prav občutno. Davčno oblast opozarjamo, naj upošteva to neugodo pri odmeri davkov.

Samomor. Pri Sv. Urbanu nad Mariborom so našli zadnjo nedeljo s prestreljeno glavo pleskarskega delavca Pihleriča iz Maribora. Pihlerič je izvršil samomor, ker je izginil od svoje družine že zadnji petek.

Naznanilo o sprejemu v škofijsko dijaško semenišče v Mariboru za šolsko leto 1926-27. V škofijsko dijaško semenišče v Mariboru se sprejemajo zdravi, dobro vzgojeni dijaki, zakonski sinovi dobrih krščanskih starišev, ki so z odličnim ali vsaj dobrim uspehom dovršili kak gimnazijski razred ali napravili izpit za 1. gimnazijski razred in ki se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu stanu. Prošnje za sprejem se morajo vložiti najdalje do 31. julija potom pristojnih župnih uradov na škofijski ordinarijat v Mariboru. Prošnji se naj priloži krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, ubožni list in zdravniško izpričevalo. Višina letnih prispevkov se bo določila za vsakega gojenca posebej z ozirom na njegove premoženjske razmere in se bo v rešitvi prošnje naznanila. Dečki, ki bodo delali izpit za sprejem na mariborski gimnaziji ob koncu šolskega leta, in ki mislijo prositi za sprejem, se naj po opravljenem izpitu v spremstvu svojih staršev, oziroma varuhov, predstavijo semenišnemu ravnateljstvu. Isto naj storijo po možnosti dijaki višjih razredov gimnazije, ki nameravajo prihodnje šolsko leto prositi za sprejem v semenišče. — Ravnateljstvo.

Umrl je pri Sv. Petru pri Mariboru Anton Flucher, bivši veleposestnik v Metavi in oče sedanjega g. župana. Njegov veličastni pogreb je dokazal njegovo priljubljenost in spoštovanje, ki ga je užival v celi župniji. N. v. m. p.!

Pri Sv. Anehu na Pohorju se bo letos obhajalo Antonovo dne 14. junija v pondeljek. Romarje čaka veselo iznenadenje: prekrasni novi kip sv. Antona, ki ga je izvršil umetnik kipar Sojč v Mariboru. Priporočamo se še za blagohotne prispevke za stroške. Kip bo blagoslovil preč. g. dekan iz Hoč Alojzij Sagaj in imel glavno sv. opravilo in pridigo.

Modras pičil fantka v Trbnjah. V petek, dne 4. t. m., je pičila strupena kača (modras) Alojzija Korat, učenca I.

St. Andraž pri Velenju. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo uprizoni v nedeljo, dne 13. t. m. igri »Trije plički« in »Oporka Lukovskega grajščaka«, katere ponovi v nedeljo, dne 20. junija, in sicer pod kozolcem g. Fr. Vašl. Začetek ob treh popoldne. Čisti dobiček je namenjen v nabavo društvenih knjig. Za obilno udeležbo se prav toplo priporoča odbor.

Orlovski dan priredi orlovski odsek Velenje dne 20. junija s sodelovanjem celokupnega savinjskega okrožja. Spored: Ob 9.15 sprejem pri kolodvoru in spreved po trgu. Po sv. maši mladinski tabor. Popoldan ob 3. uri nastop članov, članic in obojnega naraščaja. Sodeluje rudarska godba. Prihitite ta dan v Velenje, da vidite delo naše mladine. Za polovično vožnjo po železnici je zaproseno ter se bodo tozadevne izkaznice dobile v Velenju. Na svidenje! Bog živi!

Laško. Orlovski krožek v Laškem je priredil v nedeljo, 6. junija, ob 3. uri popoldne v društveni dvorani igro tridejanko »Izgubljen raj«. Igra se je izborna obnesla, za kar je občinstvo s svojim ploskanjem in obilnim obiskom dalo moralnega in gnetnega zadoščenja. Na splošno zahtevo občinstva, se ta v nedeljo, to je 13. junija, ob istem času, ponovi in ker je čisti dobiček namenjen za nabavo šmihelskih zvonov, se cenjeno občinstvo vljudno vabi k številni udeležbi.

Šmarje. Na trojičko nedeljo so naše Orlice primerno obhajale god Ivanke Orleanske. Med jutranjo sv. mašo so prejele skupno sv. obhajilo, popoldne pa so priredile igri »Marijin otrok« in »Junška deklara«. Obe igri sta ugajali.

Veliko vojaško zborovanje v Šmartnem ob Paki vseh bivših vojakov iz svetovne vojne za mariborsko oblast se bodo vršilo dne 25. julija 1926 ob priliki odkritja spomenika 63 v vojni padlim žrtvam. Vsi bivši vojaki, vsa društva naj zaradi oskrbe vlakov, vagonov ter prehrane javijo naprej število udeležencev, da bodo vse pravočasno preskrbljeno. Posebno naj pridejo vsa društva in vsi bivši vojaki iz svetovne vojne iz okrajev Celje, Gornjigrad in Slovenjgradec. Prijave je poslati na: Odbor za vpostavitve spomenika v vojni padlim vojakom, Šmartno ob Paki.